

Lättja effektivare än aktivism

Jag funderar ifall "aktivism" i betydelsen aktiv i olika aktuella politiska frågor hindrar politisk förändring. Lösningen skulle i så fall vara fokuserad och långsiktig aktivism, som exempelvis fokuserad queeraktivism, palestinaaktivism. Bygga upp en butik kring rättvis handel. Organisera ett kooperativ, eller bygga upp ett kollektiv. När ett politiskt motstånd byggs upp på lång sikt verkar tystnaden, långsamheten, vilan, utflykten, festen, lättjan minst lika mycket som febrilt organiserande. Kanske mer!

Jag syftar inte på individuell semester eller vila, vilket också är viktigt, utan hur den politiska gemenskapen tillsammans har picknick, gör utflykter, fikar tillsammans. Hur den slöar tillsammans. Hur den har tråkigt tillsammans. Ofta är det när gemenskaper är lata tillsammans som nya politiska uppfinningar görs.

Under promenaden får någon en bra idé. Den idén jäser i organisationen under något år. Sedan provas den. Det tar kanske tio-tjugo år att pröva, finslipa och förverkliga idén.

Vara lata tillsammans är kreativt och innovativt

Mina författarvänner vittnar om att de kan vakna upp mitt i natten och få en ny fantastisk idé. Men ifall de har för många böcker och artiklar på gång samtidigt så förlorar de fokus. Det finns ingen berättelse som ligger där och puttrar i bakgrunden. De där fantastiska idéerna som lyfter hela berättelsen uteblir.

Samma sak kan säkert gälla de som bygger ett hus. Eller som försöker konstruera en maskin. Det är på raster eller på puben de riktigt bra idéerna gör sig fria och börjar hoppa runt i arbetslaget.

Politisk förändring byggs upp av samtal och tystnad, engagemang och vila, febril aktivitet och tvärstopp. Uppfinningar och finslipning dyker kanske oftare upp när motståndsguppen dansar, eller ligger på en äng och vilar, eller tar en promenad, än när den "organiserar".

Intensitet och stillastående stärker varandra.

Dialog och tystnad stärker varandra.

Politisk förändring behöver jäsning och förmultning. Saker behöver tid att ligga till sig. Politisk kamp behöver nötas och slitas som kläder nöts och slits.

Politisk förändring får rynkor, den behöver få rätt att åldras. Märken och ärr efter skador och våld blir en del av det minne som skapar personlighet. Ett motståndssamhälles personlighet och karaktär är avgörande för politisk förändring.

Aktivistisk stress tränger bort tystnad, vila och rynkor

Aktivism i betydelsen hoppande mellan olika frågor tränger undan det utrymme av tystnad, seghet och lättja som motståndsgemenskaper behöver för att börja leva det samhälle de vill ha.

Aktivism fångas lätt i [samtidsslaveri](#). Och aktivism skapar samtidsslaveri.

Aktivism riskerar att bli individuell. Visst uppstår nät av kamrater och vänner. Men det blir inte tillräckligt tid för seghet, att ha tråkigt tillsammans. Vänskapen blir individuell snarare än den kamratskap och solidaritet som uppstår under lång kamp tillsammans.

Organisera-ism, alltför stort fokus på organiserandet, hindrar samhällen från att växa fram i och runt organisationen. Febrilt organiserande kan upplevas lika omänskligt som alltför byråkratisk byråkrati.

Organisationer som fortlever, som kommer in i en lugn puls, blir med tiden samhällen. Men samhällen är aldrig samma sak som organisation. Samhällen är det som kretsar runt mötesplatser, runt torg, runt pulser och rytmer.

Motstånd blir med tiden samhällen

Civil olydnad och motstånd blir samhällen. Inget samhälle blir samhälle ensamt. De behöver torg, duvor, pulser som drar. Torg fylls på dagen och kvällen och på morgontimmarna kan de stå tomma.

För att befriade samhällen ska få tid att växa fram behöver gemenskapen mycket utrymme för att vara lata och slöa tillsammans. Mycket tid att dansa och sjunga ihop.

Politisk förändring tar tid. Politisk förändring kan ta decennier att bygga upp innan andra organisationer och samhällen tycker den är tillräckligt intressant för att testa och imitera. Politisk förändring smittar av sig. Men det behövs mycket muterande innan det finns något som kan smitta och kanske skapa en epidemi.

Per Herngren

2013-02-28, version 0.1.1

Referens

[Samtidsslaveri: hur aktivism hindrar politisk förändring](#), 2013.

Tack till samtal med Stellan Vinthagen om hur festerna organiserar precis som beslutsmöten. Hur raster kan vara minst lika kreativa som workshops. Lisa Gerenmark för möjligheten att låta engagemang kretsa kring några platser och lokaler under flera decennier. Och med Sven-Eric Liedman som för många år sedan tog upp hur lättja och att ha tråkigt blir kreativt skapande.